تکنولوژی کامپیوتر (پردازش تصویر)، پاییز ۱۳۹۴ شماره درس: ۱-۲۲۸۴۴

تمرینات سری دوم

مهلت تحویل: ۱۸ آبان ۱۳۹۴

۱. نشان دهید که چگونه می توان فهمید که یک فیلتر جدایی پذیر می باشد یا خیر. همچنین، نشان دهید که در صورت جدایی پذیر بودن یک فیلتر، چگونه می توان آن را به دو فیلتر سطری و ستونی تجزیه کرد به طوری که کانولوشن این دو فیلتر برابر با فیلتر مورد نظر گردد. (۱۵ نمره)

در این تمرین، گرادیان پیکسل ها در تصویر im033.jpg را به دست آورده، جهت و اندازه گرادیان در هر پیکسل را در دو تصویر مجزا نشان داده، با آستانه گیری (thresholding) روی مقادیر گرادیان، لبه های (edge) این تصویر را به دست آورده و نشان می دهید. این کارها را با پیگیری روند زیر انجام دهید.

از دو فیلتر دلخواه خود برای به دست آوردن مؤلفه های عمودی و افقی گرادیان تصویر استفاده نمایید. این دو فیلتر باید همسان باشند, یعنی یک نوع فیلتر در هر دو جهت باشند. فیلترهایی که استفاده می نمایید را ذکر کنید. با کانولوشن هریک از این فیلترها با تصویر اصلی، یکی از مؤلفه های گرادیان در یکی از جهت های افقی و یا عمودی به دست می آید. دو تصویر حاصل را ذخیره کرده و همراه پاسخ تمرینات ارسال نمایید. توجه نمایید که مقدار گرادیان در هر یک از جهت ها می تواند منفی باشد و یا مقدار بزرگی داشته باشد. برای نمایش دادن، قدر مطلق مقادیر را در نظر گرفته و آن ها را نرمال نمایید تا در بازه قابل نمایش قرار گیرند. تصویر مؤلفه عمودی را با نام im033_x.jpg و تصویر مؤلفه افقی را با نام im033_y.jpg نمایید.

با استفاده از مؤلفه های گرادیان که در قسمت قبل به دست آمدند، بزرگی و جهت گرادیان در هر پیکسل را می توان به دست آورد. بزرگی گرادیان را با محاسبه ریشه دوم مجموع مجذورات دو مؤلفه به دست آورده و نتیجه را به صورت یک تصویر نمایش داده و نخیره نمایید. توجه نمایید که در این مورد نیز نیاز به نرمال کردن مقادیر برای قرار گرفتن در بازه قابل نمایش دارید. جهت گرادیان را به صورت زاویه بین بردار گرادیان با سمت مثبت محور عمودی در جهت پاد ساعتگرد در نظر بگیرید. مقدار این زوایا را نرمال کرده و آن ها را به صورت تصویری ذخیره نمایید. توجه

داشته باشید که مرکز دستگاه مختصات پیکسل ها در نقطه بالا سمت چپ تصویر در نظر گرفته می شود و محور x ها به سمت بایین از آن نقطه و محور y ها به سمت راست از آن نقطه در نظر گرفته می شوند. تصویر مربوط به مقادیر گرادیان را با نام im033_m.jpg و تصویر مربوط به جهت را با نام im033_d.jpg ذخیره نمایید.

با در نظر گرفتن مقداری به عنوان آستانه (threshold) روی مقادیر اندازه گرادیان، پیکسل های روی لبه را به دست آورید. مقدار آستانه در نظر گرفته شده را بیان کرده و تصویر لبه را ذخیره نمایید. این تصویر را با نام im033_edge.jpg ذخیره نمایید.

تمام موارد بالا باید با اجرا کردن برنامه ای که به همراه پاسخ می فرستید به دست آیند. برنامه MATLAB شما باید در فایلی با نام hw2_q2.m ذخیره شده باشد به طوری که با اجرای این برنامه تمام تصاویر خواسته شده در بالا نمایش داده شوند و فیلتر های خواسته شده چاپ شوند. (۱۵ نمره)

۳. مقدار لاپلاسین تصویر im015.jpg را به دست آورید. فیلتری که برای این کار استفاده می کنید را ذکر کنید. نتیجه لاپلاسین را به صورت یک تصویر نمایش داده و با نام im015_L.jpg ذخیره نمایید. توجه نمایید که برای نمایش مناسب مقادیر لاپلاسین، باید آن ها نرمال نمایید تا در بازه قابل نمایش قرار گیرند. همچنین، توجه نمایید که در اینجا نباید مقدار قدر مطلق را حساب کنید. از نتیجه لاپلاسین برای شارپ تر کردن تصویر اصلی استفاده نموده و تصویر حاصل را با نام im015_sh.jpg ذخیره نمایید.

تمام موارد بالا باید با اجرا کردن برنامه ای که به همراه پاسخ می فرستید به دست آیند. برنامه MATLAB شما باید در فایلی با نام hw2_q3.m ذخیره شده باشد به طوری که با اجرای این برنامه تمام تصاویر خواسته شده در بالا نمایش داده شوند و فیلتر خواسته شده چاپ شود. (۱۰ نمره)

۴. تصویر im033.jpg را طوری تغییر دهید که هیستوگرام تصویر حاصل شبیه هیستوگرام تصویر استویر im033.jpg در تعییرات نتیجه حاصل را با نام im033_hist.jpg نخیره نمایید. تابع تغییرات بین مقادیر شدت روشنایی تصویر gim033.jpg و تصویر حاصل را رسم نمایید. برای انجام این موارد، می توانید از تابع histeq در MATLAB استفاده نمایید.

پس از به دست آوردن تصویر جدید در مرحله قبل، از فیلتر میانه برای کم کردن نویزها استفاده نمایید. تصویر حاصل را با نام im033_hismed.jpg نخیره نمایید. اندازه فیلتر استفاده شده را ذکر نمایید. برای این مورد می توانید از تابع medfilt2 در MATLAB استفاده کنید.

تمام موارد بالا باید با اجرا کردن برنامه ای که به همراه پاسخ می فرستید به دست آیند. برنامه MATLAB شما باید در فایلی با نام hw2_q4.m ذخیره شده باشد به طوری که با اجرای این برنامه تمام تصاویر خواسته شده در بالا نمایش داده شوند. (۱۰ نمره)

۵. در تصویر im032.jpg، روی میزها کاغذ های نارنجی رنگی می توان مشاهده کرد. هدف در این تمرین تغییر رنگ این کاغذها از نارنجی به بنفش می باشد. این کار را با استفاده از فضای رنگ HSV انجام دهید. نحوه انجام این کار را با جزئیات توضیح دهید. تصویر حاصل را با نام im032_purple.jpg باید بنویسید که با اجرای آن نتیجه ذخیره شده حاصل شده و نمایش داده شود. (۱۵ نمره)

۶. تصویر انتگرال تصویر im033.jpg را به دست آورده و با نام im033_integral.jpg نخیره نمایید. می توانید از تایع integralimage در MATLAB استفاده نمایید. (۵ نمره)

۷. تصویر حاصل در تمرین ۴ را که از تغییر هیستوگرام به دست می آید (قبل از اعمال فیلتر میانه) در نظر بگیرید. در این تمرین، هدف بهتر کردن کیفیت این تصویر با استفاده از هموارسازی با فیلتر گوس می باشد. این کار را به دو شکل باید انجام دهید.

ابتدا، فیلتر گوس دو بعدی در نظر بگیرید. این فیلتر را نمایش داده و مقدار انحراف معیار آن را ذکر کنید. می توانید از دستور fspecial در MATLAB برای ایجاد فیلتر استفاده کنید. این فیلتر را روی تصویر اعمال کنید و نتیجه را با نام gauss_man.jpg ذخیره نمایید. برای این کار مجاز به استفاده از هیچ کدام از توابع MATLAB یا کتابخانه ای برای انجام فیلترینگ یا کانولوشن نیستید و خود شما باید برنامه ای برای این منظور بنویسید.

سپس، فیلتر گوس در نظر گرفته شده را به دو فیلتر سطری و ستونی تجزیه نمایید. این دو فیلتر را نمایش داده و مقدار انحراف معیار هریک را ذکر کنید. فیلتر سطری را روی تصویر اعمال کرده و نتیجه را با نام gauss_man_row.jpg ذخیره نمایید. روی این تصویر، فیلتر ستونی را

اعمال کرده و نتیجه را با نام gauss_man_col.jpg ذخیره نمایید. در این قسمت نیز مجاز به استفاده از هیچ یک از توابع MATLAB و یا هر زبان برنامه نویسی دیگر و یا هر کتابخانه ای نیستید و خود شما باید برنامه آن را بنویسید.

دو تصویر حاصل شده از دو روش فوق را از نظر شباهت به هم و از نظر زمان اجرا با هم مقایسه نمایید.

حال، مراحل فوق را یک بار دیگر انجام داده و این بار در هر مرحله به جای استفاده از برنامه ای که خودتان نوشته اید از دستور imfilter در MATLAB استفاده نمایید. تصاویر حاصل را به ترتیب با نام های gauss_fil_col.jpg و gauss_fil_row.jpg و gauss_fil.jpg ذخیره نمایید و آن ها را با تصاویر مشابهی که از برنامه ای که خودتان نوشته اید به دست آمده اند مقایسه نمایید. همچنین، زمان محاسبه را برای این قسمت و برنامه ای که خودتان نوشته اید مقایسه نمایید.

تمام این مراحل باید قابل اجرا در فایل hw2_q7.m باشند و با اجرای این فایل نتایج خواسته شده باید نمایش داده شوند. (۳۰ نمره)

۸. (نمره اضافی) فیلتر bilateral توضیح داده شده در کلاس را روی یک تصویر اعمال کرده و آن را با اعمال فیلتر گوس معمولی روی آن تصویر مقایسه نمایید. تصویری انتخاب کنید که تفاوت اعمال این دو فیلتر روی آن ها واضح باشد. برای فیلتر bilateral می توانید از کدهای موجود در اینترنت نیز استفاده نمایید. تصویر مورد نظر را با نام q8.jpg ذخیره کرده و تصاویر حاصل را با نام q8.m و gauss.jpg و gauss.jpg دخیره کنید. فایلی با نام hw2_q8.m که با اجرای آن نتایج ذخیره شده به دست می آیند باید همراه پاسخ شما باشد. نمره این تمرین حداکثر ۱۵ نمره می باشد که به تصویر انتخابی شما، میزان تأثیرگذاری فیلتر در تصویر، و ارائه شما بستگی دارد.